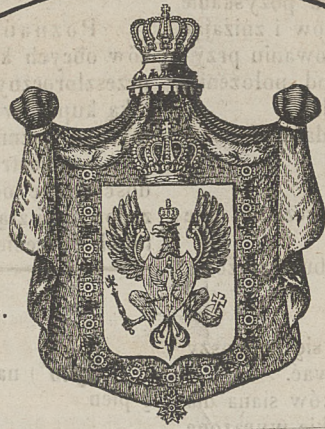

GAZETA W. KRAJSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Frankfurt nad Menem, 8. Czerwca. — Zurnal frankfurcki zawiera wiadomość o zasypaniu ludzi w tunelu Hauenstańskim. Po otworzeniu ciał przekonano się, że zmarli dwa dni jeszcze przedtem żyli. Zegarek jednego z tych nieszczęśliwych szedł jeszcze. Znaleziono resztki zabitego konia.

Paryż, 7. Czerwca. — Dzisiejszy Monitor donosi z Algieru pod dniem 31. Maja, że główna kwatery marszałka Randon jest w Sukelrab.

Berlin, 9. Czerwca. — Najj. Pan raczył nadać amtmanowi Leppelmann w Waltrop w obwodzie Recklinghausen order orla czerwonego 4ej klasy i podoficerowi Fleischer w 6 pulku kirasyerów (imienia Mikołaja I cesarza Rosyi) medal za wyratowanie życia na wstędze, niemniej radcy rejencyjnemu baronowi Ferdynandowi Otto Nordenflycht charakter nadradcy rejencyjnego, oraz zamianować sędziów powiatowych: Kleinwächter w Oels, Wenzel w Reichenbach, Delius w Frankenstein, Riedel w Landeshut, Wichura w Münsterberg, Hess w Glacu, Glaubitz w Świdnicy, Härtel w Schmiedebergu, Lehwald w Neumark i Abel w Wrocławiu radcami sędziów powiatowych, a nadać rzecznikom i notaryuszom Meltzer w Striegau, Hilliges w Neumark, Haupt i Dr. Hayn w Wrocławiu charakter radców sprawiedliwości, rendantowi kasy salaryjnej sądu powiatowego Otto w Świdnicy i Ecke w Reichenbachu charakter radców rachunkowych, i zamianować radcą komercyalnym kupca i właściciela fabryki Gustawa Götz w Neudamm.

STATUT

nowego stowarzyszenia kredytowego dla Prowincyi Poznańskiej.
(Ciąg dalszy.)

Zasady szacunkowe nowego stowarzyszenia kredytowego dla prowincyi poznańskiej:

§ 1. Wygotowanie wykazów wartości dóbr dzieje się bez wyjątku wedle systemu taks gruntowych, a to co do gruntu i roli wedle stałych pozycy kapitalnych, które za morgę różnych gatunków ziemi, bez względu moze na zachodzącą organiczną spojność ról w jedną gospodarską całość tak dalece są już normowane, że przytem przypuszcza się, iż jest podostatkim budowli w stanie średnim nie mniej i inwentarza żywego, i że potrącono już koszta budowli jako i utrzymania budynków, równie koszta sprawienia i utrzymania żywego i martwego inwentarza, jako i wszelkie inne koszta produkcyjne.

§ 2. Przy szacowaniu (bronitowaniu) ról nie wolno wychodzić ze stanu, w jakim je znaleziono tak poz względem uprawy, jako i własności fizycznej nie należy przeto mieć względu na zamierzone, albo możliwe podniesienie dochođu.

§ 3. Ogrody mają być szacowane jak role, nie zważając na możliwą korzyść z owoców.

§ 4. Role szacują się wedle następujących klass i oznaczają:

1) Rola pszenna I. klasy.

Nienaganna, łagodna glina zawierająca piasku od 35 do 50 proc., i 65 do 50 proc. ziemi napływowej. Wśród niej tyle tłustej glinki, że w stanie wilgotnym zmyka się po plugu i bronie i osiada nań, daje się czuć tłusto; ściskając ją w kulki skupia się, a w stanie suchym pęka przy łamaniu w odpadających kawałkach tworzy kulki, a gdy jest wilgna ma barwę czarną, albo zbliżającą się do czarnej, ciemnobrunatną. Wydaje ona po umieszczeniu plonu w ziarnie najmniej na morgę ośm szefli i ośm macek pszenicy.

2) Ziemia pszena II. klasy.

Jeżeli stosunek mieszczyny poprzedzającej ziemi, gdy płytka albo mało spadzista skorupa ziemi, albo podstawa nieprzepuszczająca wody, albo ciężki odpływ wody, albo brak dawnej kultury zmniejszają jej urodzajność, albo jeżeli więcej zawiera piasku, w którym to ostatnim razie rola ta nazywa się gruntem gliniastym, składa się z 50 do 65 proc. i 50 do 35 proc. odpływnej ziemi i wśród niej, tyle mieści w sobie gliny, że w stanie suchym twardnieje, i łamiąc ją nierozpada się w pył, ale pokazuje się ziarnista.

Ziemia ta daje na świeżej mierzwie tj. pierwszy jej gatunek przynajmniej 7, drugi przynajmniej 6½ szefla pszenicy z morgi. Przy dochodzie czystym zrówna się dyferencya ta przez rozmaitość kosztów produkcyjnych jakich wymaga.

3) Ziemia jęczmienna I. klasy.

Piaszczysty grunt gliniasty, z 65 aż do 75 procentu piasku i 35 aż do 25 procentu ziemi odpływnej, tyle w sobie glinki zawierającej, że trudno na nim orać przy nieco dłuższej posusze. Tworzy on małe

kłębki, które się rozsypują w małe ziarna, a pył, jeżeli go ręką ścisniesz, nie zbyt mocny. Wydaje on na świeżej mierzwie przynajmniej 6 szefli żyta z morgi.

Jako wyjątek należy tu policzyć, pod względem wartości, grunt grząski, jeżeli się go osuszy i przez dobrą uprawę uprawi w stan urodzajny. Znachodzimy go częścią jako torf, częścią jako grząskość.

4) Ziemia jęczmienna II. klasy.

Do tego gatunku ziemi upada piaszczysty grunt gliniasty przez suche albo nie równe położenie, albo przez siły żeń wyczerpnięte, a grunt grząski przez za wiele wilgoci albo brak dobrej uprawy. Pierwszy z tych dwóch gruntów daje po świeżej mierzwie w ziarnie przynajmniej 5 szefli i 8 macek żyta z morgi.

5) Ziemia owsiana I. klasy.

Lepsze gatunki gliniasto-piaszczystego gruntu z 75 aż do 85 procent. piasku i 25 do 15 procentu ziemi odpływowej. Ma on jeszcze niejaką spojność, że przy mierniej wilgoci tworzy kłębki, dające się wszakże łatwo oddzielić i rozpadające się w piasek. Daje na świeżej mierzwie w ziarnie przynajmniej 4 szefle i 8 macek żyta z morgi.

Grunt, który tu i owdzie znachodzimy, tak nazwany wapnisty (właściwiej marglowaty grunt owsiany) należy zwykle pod względem wartości do tej klasy umieścić. Jego skorupa składa się z piaszczystej gliny albo gliniastego piasku, pod którym w głębokości od 6 do 12 cali mieści się wapno marglowe, które się częścią udzieliło skorupie, częścią przez własności w niem się mieszczące rozpala. Więcćj zwykle sprzyja owsu niż żytu.

6) Ziemia owsiana II. klasy.

Jest to po największej części gliniasto-piaszczysty grunt, rzadko piaszczysto-gliniasty, ale zawsze w położeniu wilgotnem, niekiedy wystawiony na wilgoć, często mając spód ciąglej gliny i glinki, wydaje w ziarnie po świeżej mierzwie przynajmniej 4 szefle żyta z morgi, wysmienity jest dla owsa.

Pod względem wartości należy tu grunt piaszczysty, czarnoziem, znachodzony tu i owdzie w wielkich przestrzeniach, z przepuszczającym spodem, w położeniu horyzontalnym, niskiem, z skorupą mającą barwę czerwonawą składająca się z piasku syckiego pomieszanego z humusem odkwaszonym. Bardzo jest czuły na wpływ powietrza i daje niepewne sprzęty.

Nareszcie do tej klasy pod względem wartości doliczyć należy mocny grunt glinkowy, zwykle nazywany mocnym gruntem pszennym. Jest on dalekim gatunkiem ziemi pszennej I. klasy w fizycznym swem stopnowaniu i mieści zwykle w sobie tyleż części glinki, ale bez dostatecznej mieszczyny ziemi roślinnej albo wapna tak bardzo potrzebnej do spulchnienia. Utrudza przeto uprawę, zejście zasiewów i rozszerzenie się korzeni. Niekiedy nisko leży, ma ukwaszone żelazo i po największej części jest barwy jasnobrunatnej. Często znachodzimy go na spadzistościach gór i mały tylko daje plon w pszenicy albo życie i owsie.

7) Ziemia owsiana III. klasy.

Gliniasto-piaszczysty grunt spada przez posuchę, wyczerpnięcie, brak cząstek składowych spojnych, albo przez niedbałą uprawę do nader niskiego stopnia, tworząc wtenczas klasę niniejszą. W przecięciu przynajmniej daje ten sam plon w życie co poprzedzający, mniej atoli w plonie letnim.

8) Trzyletnia ziemia żytnia.

9) Szescioletnia ziemia żytnia.

Obie klasy obejmują grunt piaszczysty z 85 do 94 procentów piasku i 15 do 6 procentu ziemi odpływowej, używa się w gospodarstwie trzypolowem tylko po spoczynku przez uprawę żyta w obiegu 3 i 6letnim i daje w ziarnie żyta 3 szefle z morgi. Położenie, skład poziomy i stan wilgoci stanowią, czy przy oszacowaniu do jednej lub drugiej klasy umieścić go wypada.

Dziewięcioletni żytni grunt gdzieby się znachodził, nie zasługuje na uwzględnienie.

§ 5. Wartość kapitału za morgę roli wchodzi pod obrachunek:

Ziemia pszena I klasy	40 tal.
" " II "	35 "
" jęczmienna I klasy	30 "
" " II "	25 "

" owsiana I klasy	15 tal.
" " II "	13 "
" " III "	10 "
Trzyletnia ziemia żytia	7 "
Sześcioletnia " "	5 "

§ 6. Łąki szacują się wedle klas, które się oznaczają przez pozyskanie siana z morgi w cetnarach wyrażonego, zaczynając od 18 cetnarów i zniżając w stopniowaniach po dwa cetnary aż do 9 cetnarów. Przy oszacowaniu przyjąć wypada za szawkę pewny sprzęt siana, który li zawist od położenia, stopnia wilgoci, własności ziemi, peryodycznie wracającej powodzi.

§ 7. Prócz tego należy wykazać rozmaity siłę pożywną i udatność siana. To się dzieje przez trzy oddziały:

- najlepsze siano (delikatne, wyszukane siano dla owiec),
- średnie siano (które gdy jest pierwszy gatunek siana, zwyczajnie daje się tylko krowom i skopom),
- złe siano (z kwaśnych traw albo kalmusu, sitowia i łabuzi złożone, i zdatne na lichey karm dla bydła),

które muszą być oznaczone zwykłymi tu literami.

Przy klasach łąk po 18 do 14 cetnarów niezwykle zdarza się najlepszy gatunek siana i dla tego nie można go przy oszacowaniu przyjmować.

Powyzsze stopniowanie wyraża tylko różnicę trzech gatunków siana dla ogółu dóbr mających być odłożonymi, nie zaś zasadę, że wszystkie wyrażone trzy gatunki siana, a między nimi mianowicie najlepszy, znajdują się na każdej majątności mającej być oszacowaną.

§ 8. Wartość kapitału łąk podciągnąć należy pod takse za każdy cetnar przychodu siana za morgę

- najlepszego siana, tu tylko w obrębie granic § 7. oznaczonych 4 tal.
- średniego siana . . . . . 3 "
- złego siana . . . . . 2 "

Przy łąkach irygacyjnych, z powodu wyższych kosztów utrzymania, umniejsza się $\frac{2}{3}$ tego kapitału. (D. c. n.)

Królestwo Polskie.

Warszawa, 3. Czerwca. — W dniu 30. Kwietnia odbyła się w archikatedrze metropolitalnej warszawskiej instalacja nowomianowanych kanoników metropolitalnych.

Tegoż dnia w Łowiczu w kolegiacie miejscowej instalowali się jako pracownicy: Ks. Kazimierz Tarnowski, na proboszcza kapituły; ks. Bartłomiej Michałowski, jako prałat archidyakon; jak niemiżej nowomianowani kanonicy: Andrzej Kielczewski, Jan Skarbrat, Sylwester Smoleński, Franciszek Danecki, Henryk hr. Plater, zostali tegoż dnia zainstalowani.

Austria.

Wiedeń, 31. Maja. — Głęboki smutek, w którym pogrążonymi zostali NN. państwo wywołał w Austrii to współuczucie jakim oddycha ludność tujejsza i jakie się objawia głośno i uroczysto we wszystkich organach opinii publicznej. Lecz jak Austria widzi w śmierci pierwszej córki NN. państwa stratę i żal publiczny, tak NN. państwo widzą znów w tem ogólnem wylaniu się uczuć powszechnych, nowy zakład przywiązania do tronu. W tem zobopólnem jakkolwiek bolesnem spotkaniu i porozumieniu się leży pomyslna i panująca gwarancja na przyszłość, już wątpić o tem nikt nie powinien. Austria w tej chwili może śmiało, jak to dobrze wypowiadają Oeserreichische Zeitung, Ost-Deutsche-Post i Morning-Post, rościć sobie do pierwszego pod wielu wielu względami stanowiska liberalnego na stałym lądzie. Amnestya cesarska, oddanie dóbr, wypuszczenie jednych z więźniów, a otwarcie drugim powrotu do kraju bez zastrzeżeń i ograniczeń, jest bezwątpienia pierwszym dotąd w Europie przykładem. Dzienniki wyżej wymienione słusznie i ważne z tego wyprowadzają na przyszłość nie tylko dla Austrii, lecz i dla innych krajów wnioski. Artykuł Oestr. Zeitung zrobił pod tym względem głębokie i ogólne wrażenie. Znam dyplomatów, którzy z równem jak tujejsza publiczność czytali go z zadowoleniem. Może obawa reakcji: w ocenieniu teraźniejszego stanu Belgii jest przesadzoną, albo raczej fałszywie pojętą, lecz przeczyć niepodobna, że nowy duch ożywia cały ruch w Europie i że rządy rozumne, same o kierowaniu tym ruchem na drodze odpowiedniej jego naturze, życzeniom ludów i interesom państw myślą i myśleć muszą. Rok temu ta a nie inna dążność dała Europie pokój. Od owej chwili ona i nie zaprzeczone odniosła inne zwycięstwa. Mojem zdaniem znajdziecie w powyżej wymienionych dziennikach nowe niejako zapewnienie dla Austrii i dla opinii publicznej, co do dalszych teje samej dążności w polityce wewnętrznej następstw.

NN. państwo pozostaną w Laksenburgu. W stolicy jeszcze nie byli od powrotu. Pogrzeb arcyksiężniczki odbędzie się w dniu oznaczonym później. Ciało już złożone zostało w grobach cesarskich u Kapucynów. Podróż do Węgier zupełnie zaniechana. Arcyksiążę Albrecht zwiedzi miejsca, które jeszcze NN. państwu do zwiedzenia zostawały.

Wiedeń, 4. Czerwca. — W sprawie księstw Naddunajskich podał, jak mówią, projekt lord Cowley, który wyłączając polityczne spojenie tych krajów, zamierza pewne zlanie się księstw pod względem administracji.

Wiedeń, 5. Czerwca. — Dowiadujemy się, że cesarz austriacki prze-

rwana przejażdżkę po Węgrzech na nowo rozpocznie i że 24. m. b. uda się do Pesztu.

— Feldmarszałek hrabia Radetzky wedle wiadomości nowszych coraz bardziej z sił opada i wznica obawę o swoje życie.

Kronika miejscowa.

Poznań, 8. Czerwca. — Dowóz wełny jest wielki i trwa ciągle. Kupców obcych krząta się nie mało. Wiele wełny sprzedano z wozów po cenach przeszłorocznych, a nawet z przewyższką 3—5 Tal. na centnarze. Ochota, jaką kupcy w przedkium zawarciu okazują, zdaje się rokować, że jarmark pomyslny weźmie obrót.

— Teatr polski codziennie rozwesela nas swemi przedstawieniami, które dość licznie odwiedzane, spodziewać się każą, że tym razem ziomkowie nasi zadowoleni ztąd wyjadą, zachowując Poznań w dobrej pamięci. Spełnijmy to ich życzenie, do którego mają pono prawo, przybyli z tak odległych stron.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie d. 9. Czerwca 1857.

P l o d y.

Zyto^o) na Lipiec 41 pl. i list, 40 $\frac{3}{4}$ pien., na Wrzesień Październik 42 $\frac{1}{2}$ list, $\frac{1}{2}$ pien.

Zyto przy cenach zniżających mały obrót.

Okowita^{oo}) na miejscu (bez beccki) 22 $\frac{1}{2}$ —23; z beczką na bieżący miesiąc 23 $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{12}$ —23 pl., na Lipiec 23 $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{4}$ — $\frac{2}{3}$ — $\frac{1}{2}$ pl., na Sierpień 23 $\frac{5}{8}$ do $\frac{2}{4}$ — $\frac{2}{3}$ pl.

Okowita przy słabych cenach targowana.

*) za wędzel po 25 szefli. **) za beczkę po 9600 % Trallesa.

Przybyli do Poznania 9. Czerwca.

BAZAR: Lewandowski z Miłosławia, Jaraczewski z Mielżyna, Gutowski z Ruchocina, Łaszczewski z Jeźwa, Karśnicki z Mystek.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Laboschiński, Herrmann i Mendheim z Berlina, Kausser i Goldland z Strzelna, Walther z Stutgardu, Gumpel z Brandenburgii, Böhmert z Bremy, Fritsch i Sahmerler z Wrocławia, Griebel z Napachania, Strauven z Pawłowic, Sydow z Karniszewa, Droste z Paderborn, Sarrazin z Junikowa, Schlieff z Guben, Hilger z Lennep, Lasker i Szkolny z Gniezna.

HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: Waldhausen z Aachen, Strobel z Frankfurtu n. M., David i Reiche z Wrocławia, Markwald i Hauben z Wrocławia, Lochner i Kesselkaul z Aachen, Schnabel z Krolewca, Zmridzki z Ukrainy, Radoński z Dominowa, Hildebrand z Dakow, Sängler z Polajewa, Palm z Jankowic, Palm z Otusza, Beyme z Grodziska, Hoffmann z Ruccocina, Sperling z Kikowa, Poncet z Tomysła, Hildebrand z Nowejwsi, Martini z Ludom, Martini z Chursdorf, Hempel z Rohn, Lehmann z Nitsche, Bethe z Hammer.

HOTEL DU NORD: hr. Mielżyński z Miłosławia, Kwilecki z Gostawic, Czapski z Bukowca, Szoldrski z Golembina, bar. Fircks z St. Zgorzelicy, Tesko z Wierzbna, Gorzeński i Grabski z Smielowa, Livius z Turowa, Wilkoński z Mórki, Kurzig z Rakoniewic.

POD CZARNYM ORŁEM: Lutomski z Poklatek, Suchorzewski z Tarnowa, Suchoz Puszczycowa, Urbanowski z Turostowa, Schulz z Strzałkowa, Nehring z Gozdowa, Wichlińska z Unii, Falkowska z Pacholewa, Przeradzki z Stawu, Koczowski z Wrączyna, Hermann z Kościana, Dobrzycki z Mszyce, Jackowski z Paleczyna.

HOTEL BERLINSKI: Dütshbke z Rąbezyna, Klug z Mrowina, Mass z Młynkowa, Mass z Lulina, Busse z Hammer, Haak z Kuczen, Wiczorkiewicz z Bonikowa, Regel z Gniezna, Rissmann z Kretkowa, Hoffmann z Sorau, Lövy, Soldin i Moses z Międzychodu, Radt z Koźmina, Katzenellenbogen z Krotoszyna.

HOTEL PARYZKI: Czaplowski z Póńca, Schulz z Gniezna, Radziszewski z Strzałkowa, Ogrodowicz z Nowejwsi, Szymański z Oehli, Ifland z Lubowa, Swinarski z Golaszyna, Radziwiński z Zdzichowicy, Zaborowski z Howca, Haacke z Nowca, prob. Anderes z Jaraczewa i Węsierski z Szczecina.

HOTEL WIEDENSKI: Krycki z Hamburga, Prądyński z Ulchen, Schlieff i Feller z Guben, Bartel i Lechla z Döbeln.

POD BIAŁYM ORŁEM: Getzel z Leszna, Brühl z Śmigła, Daniel i Cohn z Krotoszyna, Berg z Noskowa, Tempelhoff z Marienbergu i Haensel z Freistadt.

HOTEL EICHBORNA: Levy z Berlina, Strich z Międzychodu, Malke i Borchard z Pniew, Joachymczyk i Pietrkowski z Jarocina, Joseph z Wronek, Abrahamsohn z Trzcianka, Lippmann z Oleśnicy, Lippmann z Wrocławia, Jacobsohn z Strzelec, Salomon i Pin z Zielonejgóry, Jakussel z Gniezna i Bergas z Grodziska.

POD TRZEMA LILIAMI: Batkowski z Dąbrówki, Heinrich z Miłosławia, Kronheim z Osieczna, Kram i Lasker z Zielonejgóry.

HOTEL KRUGA: Maelzer, Engelmann, Blottner, Kunat, Goldmann, Meissner, Grotka i Karaus z Wschowy.

POD KORONĄ: Brühl z Kościana, Zwirn z Rogóżna, Caro z Nakła, Landsberg, Kraemer, Neumann i Lewy z Rawicza, Landsberg z Kościana, Krutsch z Czarnkowa, Schottlaender z Wronek, Unruh z Krzywina, Pawel z Leszna i Kochheim z Środy.

EICHENER BORN: Kaufmann z Barcina, Friedewald z Dobrzycy, Adam z Borku, Guzowski z Klecka, Berndt z Golina i Ehrenfriedt z Jarocina.

POD ŻŁOTYM ORŁEM: Mehlich z Miłosławia, Kuttner z Witkowa, Fabisch, Neustadt i Śmiechowski z Borku.

POD ŁABEDZIEM: Röler, Königsberg i Kantorowicz z Piły, Steinbach z Wschowy, Röllig i Ludwy z Wrocławia.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Freyhan z Wrocławia, Freyhan i Pinner z Żegana Garbarska ulica nr. 17; Karczewski z Czarnotek Podgórna ulica nr. 15; Kurnik z Berlina Rynek nr. 26 Kaftan i Kastan Wodna ulica nr. 13; Massenbach z Białokości Wrocławska ulica 39; Wysoczyński z Obudna, Świętochowski z Ludomia i Aron z Czempina św. Marcin nr. 14.

Teatr polski z Krakowa.

W Srodę dnia 10. Czerwca: **Chłopi Arystokraci.** Szkoc dramatyczny w 1. odsłonie ze śpiewkami, przez W. L. Anczyca napisany. **Stara eleganka.** Komedya w 1. akcie przez J. Korzeniowskiego. **Solo węgierskie.**

OBWIESZCZENIE.

Wedle podanych tax na miesiąc Czerwiec r. b. sprzedawac będą poniżej wymienieni piekarze chleb po sgr. 5, bułki po sgr. 1 po najcięższej tu wymienionej wadze.

I. Chleb.	funt. int.
Jan Mruczkowski, Grobla 26.	6 8
Ignacy Osiuszkiewicz, św. Marcin 12.	6 —
Karól Brozowski, dito 63.	6 —

Walenty Preisler, Piekary 21 . . . . . 6 —

II. Bułki. int.

Rudolf Krug, Wrocławska ulica 34. . . . . — 16

Emil Tiedeman, Szeroka ulica 7 . . . . . — 14

Wilhelm Hunger, św. Marcin 54. . . . . — 14

Wdowa Menzel, Chwaliszewo 4. . . . . — 14

Ludwik Myszkiewicz, Śródka 62. . . . . — 14

Zresztą odwołuje się do tax pieczywa na miejscach sprzedaży wywieszonych.

Poznań, dnia 6. Czerwca 1857.

Król. Dyrektoryum Policji.

Targ na wełnę!

Tegoroczny targ na wełnę odbywać się ma dnia 12. 13. i 14. m. b. Ważenie i składanie wełny na

Starym rynku i sąsiednich ulicach dozwolonem jest więc już od dnia 8. b. m.

Dnia zaś 11. m. b. w święto Bożego ciała zakazuje się jednak publiczne składanie i ważenie wełny podczas nabożeństwa od godziny 9. do 12. i od 2. do 4. Składanie i rabanie drzewa, składanie i wywożenie gruzu, jako też ustawianie materyaków do budowlana Starym Rynku i ulicach do składania wełny przeznaczonych, od dnia 8. do 14. m. b. pod uniknieniem kary 5 Tal. nie jest dozwolonem. Targ na zboże odbywać się będzie w czasie tym na placu Bernardynów.

Poznań. dnia 6. Czerwca 1857.

Królewska Dyrekcya Policji.

von Bürensprung.

OBWIESZCZENIE.

W powiecie Mogilnickim położone do-
bra rycerskie Krzekatowo, do których wieś i fol-
wark Krzekatowo, kolonia Krzekatowo, wieś
i folwark Krzekatowko i kolonia Bielawki na-
leżą, oszacowane przez landszaftę na 39,442 Tal.
23 Sgr. 11 Fen. wedle taksy, mogącej być przejrzanej
wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w
Registraturze, mają być

dnia 14. Grudnia 1857. przed południem o
godzinie 11.
w miejscu posiedzeń zwykłych sądowych sprzedane.
Wierzyciele, którzy względem pretensji realnej,
z księgi hipotecznej się nie wykazującej, zaspokojenia
z summy kupna szukają, niechaj się z pretensją
swoją w Sądzie podpisanym zgłoszą.

Niewiadomi z pobytu Kazimierz i Władysław
sława z Swinarskich, małżonkowie Boro-
wiccy, zapożyczają się niniejszym publicznie.
Trzemeszno, dnia 4. Kwietnia 1857.

Król. Sąd powiatowy. Wydział. I.

OBWIESZCZENIE PUBLICZNE.

W depozycie naszym zachowane są:

- 1) testament Antoniny Karoszek dd. Grodzisk dnia 27. Sierpnia 1799 r.;
- 2) testament Ludwika Maier z Gnina z dnia 18. Marca 1801 r.;
- 3) testament Katarzyny Tschanter z Baranowiczów poborczyń z Buku z dnia 21. Grudnia 1797 r.,

o których ogłoszenie dotychczas nie wnoszono.

Wzywamy niniejszym interessentów, ażeby w
przebiegu 6 miesięcy o publikację testamentów tych
wnieśli, w przeciwnym bowiem przypadku wedle
§. 219. do 221. powszechnego prawa krajowego
testamenta te przez nas będą otworzone, przejrzane
i na powtór zachowane.

Grodzisk, dnia 17. Maja 1857.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział II.

Aukcja powozów.

W piątek dnia 12. Czerwca r. b. przed połu-
dniem o godzinie 10tej sprzedawać będę w tutej-
szym starym Rynku pod wagą ratuszową
2 dobre całkiem kryte kocz,
z przodem do zdejmowania, na
resorach w kształcie C.,
a to przez publiczną licytacją najwięcej dającymu
za gotówkę.

Zobel, Komissarz aukcyjny.

Aukcja powozów.

W piątek dnia 12. Czerwca b. r. przed południem
o 11. godzinie, sprzedawać będę na starym Rynku
przed wagą miejską
prawie zupełnie nowy, elegan-
cki, modny powóz z oknami,
na duszonych resorach, bez
draga.
podobnie półkryty kocz na
duszonych resorach, z dra-
giem (nalyczanka), i
półkrytą bryczkę na leżących
resorach, kształtu C.,
a to publicznie, najwięcej dającymu, za gotową
zaraz zapłatę.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

AUKCYA.

Dnia 2. i 3. Lipca r. b. odbędzie się w **Kos-**
mowie pod Czerniejewem powiatu Gnieźn.
wypredać żywego i martwego inwentarza z wol-
nej ręki i za gotową zaraz zapłatą. Chęć kupić
mających zaprasza się.

Kosmowo, dnia 8. Czerwca 1857.

ZEUSCHNERA pracownia fotografowania
i malowania portretów przy Wilhelmskiej
ulicy Nr. 25. obok Hotelu Bawarskiego, jest otwar-
ta codziennie od godziny 9. do 4.

Regestra Gospodarskie poleca
Zakład Litograficzny
Walentego Hebanowskiego
Plac Wilhelmski Nr. 4. obok Hotelu du Nord.

Około 250 sztuk 4letnich skopów, 120 sztuk 2le-
tnich i 280 starszych maciór, jako też 50 rocznych
maciór mają na sprzedaż Dom. **Zarczyn** i
Nadborowo.
Nadborowo pod Kcynią, dnia 1. Czer-
wca 1857. **F. Saenger.**

Towarzystwo zabezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia i ruchomości od klęsk ognia w Schwedt,

ugruntowane na wzajemności, zabezpiecza od czasu istnienia swego od r. 1826. różnikom ziemiopłody od gradobicia i ruchomości, bydło, zboże oraz wszelki inwentarz od klęsk ognia i podaje interessentom przez swoje nadzwyczajne bezpieczeństwo i taniść szczególniejsze korzyści. — Oplacające się premie nie są wyższe, jak przy innych podobnych towarzystwach, które, o ile przez wydarzające się szkody nie zostają wyczerpane, zwracają się w końcu każdego roku członkom, jako dywidenda. Przy towarzystwie zabezpieczenia ruchomości od ognia, wynosiła dywidenda od roku 1852. w przecięciu 50 procent, zaś przy zabezpieczeniu ziemiopłodów od gradobicia w roku zeszłym 6 procent, opłacanych premiiów.

Przejęte z r. 1856. fundusze rezerwowe wynoszą:

dla towarzystwa zabezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia . . . 51,427 Tal. 3 Sgr. 7 Fen.

dla towarzystwa zabezpieczenia ruchomości od ognia . . . 28,989 " 18 " 3 "

Podpisany zwraca szczególniejszą uwagę publiczności różnictwem się zajmującej na wspomniane towarzystwo, i jest gotów każdego czasu do pośrednictwa zabezpieczeń, oraz do udzielenia statutów, warunków i formularzy de wniosków.

Poznań, dnia 21. Kwietnia 1857.

Główny Agent

Teodor Baarth.

Prócz tego będą przyjmowane zabezpieczenia na obwód rejencyjny Poznański przez Agentów
Pana Arędzkiego, taxatora powiat. w Wrześni, Pana Meltzbach, weterynarza pow. w Zbąszyniu,
» E. T. Bänsch w Lesznie,
» C. G. Baum w Rawiczu,
» J. Burgund, aptekarza w Kempnie,
» Crusius, rendanta w Środzie,
» Dietrich, kamelarza w Śmiglu,
» Fröhlich, kamelarza w Sierakowie,
» Dra. Gottheil w Pniewach,
» R. Kubale w Grodzisku,
» Ferd. Müller w Międzyrzeczu,
» A. F. Nebeskiego w Krotoszynie,
» R. Neugebauer w Ostrowie,
» H. Pomorskiego, aptekarza w Śremie,
» Putiatyckiego, księgarza w Pleszewie,
» H. Richard Wolff w Rogoźnie,
» F. S. Wotschke, posiedziela farbierni w Skwiernynie.

NOWE FORTEPIANA,

bardzo pięknego, silnego i śpiewnego tonu, nader **wykwintnie i trwale robione**, za któ-
rych dobroć udziela się trzyletnie zaręczenie, poleca po cenach jak tylko być może tanich, fabryka forte-
pianów **Karola Ecke** w **Poznaniu**, przy ulicy Magazynowej 1. obok Król. Sądu powiat.
Tamże stoi także na sprzedaż używany jeszcze bardzo dobry **fortepian**.

Kamienną tekturę do pokrywania dachów, bezpieczną od ognia,

Pana **F. L. Schrödera** w Szczecinie, poleca

Teodor Baarth.

Wyjątek z Nr. 2. 1857. Dziennika urzędowego Król. Regencyi w Szczecinie.

OBWIESZCZENIE.

Tekura na dachy, robiona w nowo-urządzonej fabryce tektur na dachy, we Finkenwalde, kupca
F. L. Schrödera, tu zamieszkałego, została, ze względu, ile takowa pożarowi oprzeć się zdoła, przez
Król. Inspektora budowli, Herrmanna, dokładnie wypróbowaną, a odbyta próba wykazała, że dachy
płaskie tym fabrykatem podług Ebartkiej metody pokryte, we względzie bezpieczeństwa w pożar-
ze, dachom dachówkowym podkładanym łupanami deseczkami wyrównywały; co się, na wniosek fa-
brykanta, podaje niniejszym do publicznej wiadomości. Szczecin, dnia 27. Grudnia 1856.

Król. Regencya; wydział dla spraw wewnętrznych.

Paris, **Fabrique d'Orfèvrerie Christoffle & Cie** Succursale
Rue de Bondy 56. à Carlsruhe.

Wielki medal honorowy na ogólnej wystawie z r. 1855. w **Paryżu**.
Po srebrzane i pozłacane wyroby sposobem elektro-chemicznym, towary srebrne,
masywna galwano-plastyka, nakrycia stołowe i przedmioty do ozdoby.

Powróciwszy z méj podróży do Paryża odbytej, mam zaszczyt szanownej publiczności uprzejmie
donieść, iż mi się udało zrobić układ przy powziętej znajomości z domem Christoffle, mocą którego je-
stem w możności a raczej zobowiązałem się wyżej wspomniane wyroby sprzedawać tutaj w miejscu po
stałych cenach fabrycznych Paryskich, i polecam szanownej publiczności mój zapas sprzętów stołowych
i przedmiotów do ozdoby służących od 12½ Sgr. do 200 Tal. za sztukę do łaskawego obejrzenia.

Wilhelm Kronthal, fabrykant lamp i towarów metalowych,
w Rynku Nr. 71. narożnik ulicy nowój.

Szanownym Panom różnikom mam zaszczyt uprzejmie donieść, iż kupiec Pan
Teodor Baarth w **Poznaniu** przyjął odtąd mój tamtejszy skład kommissyjny
sprowadzającego się przezemnie

Prawdziwego Peruwiańskiego Guano

i będzie sprzedawał po cenach najtańszych przezemnie naznaczonych.

Dnia 27. Lutego 1857.

Radzca ekonomiczny **C. Geyer** w Dreźnie.

Odwołując się na powyższe doniesienie, oświadczam, iż wspomniane Guano
mam ciągle na składzie i polecam takowe do pokupu; rozbiory robione przez znanych
chemików mogą także być u mnie obejrzone.

Teodor Baarth.

Skład mój Cygarów i fabrykę Tabaki, tudzież zapas prawdziwych importowa-nych Havanna Cygarów i tureckich Tytuniów w Poznaniu

z posiadanego dotychczas lokalu, przez długoletni przeciąg czasu z placu Wilhelmskiego Nr. 1. z Hotelu
Rzymskiego pod dniem 4. Stycznia 1857. przeniósł do naprzeciwko położonego znacznie obszer-
niejszego lokalu, poziomo przy

ulicy Wilhelmskiej pod Nr. 13.

pomiędzy Król. Bankiem i Bazarem,

o czém Szanownych Klientów moich jak najuniżej zawiadamiam.

Jak dawniej tak i na przyszłość też same stale ceny trwać będą, podług których w fabryce mo-
jój w Berlinie, i innych tamże jako i po innych miastach założonych składach moich, sprzedawane by-
wają. Berlin, dnia 9. Czerwca 1857.

Gustaw Adolf Schleh,

Nadworny Liwerant.

Dwudzieste sprawozdanie obrachunkowe Berlińskiego Towarzystwa zabezpieczenia życia.

Po odbyciu się na dniu 29ym z. m. tegorocznego Walnego zebrania podajemy niniejszemu do publicznej wiadomości, że Dywidenda dla Osób, które w roku 1852. na całe życie zabezpieczone były, ustanowioną została na **14% procentu** od premij przez te osoby w roku 1852. zapłaconych i że takowa według statutów przy wypłacie premij na przyszłość zarachowana zostanie.

W ubiegłym roku zgłosiło się do zabezpieczenia u Towarzystwa 718 Osób z ilością 961,100 Talarów, z których 620 zabezpieczeń z ilością 822,200 Tal. do obrachunku weszły; przeciwnie ubyło przez wystąpienie 124 Osób z ilością 141,600 Tal., a przez przypadek śmierci 188 Osób z ilością 224,400 Tal.: i stanęła według tego całkowita summa zabezpieczeń na **końcu roku 1856. na**

8189 Osób z ilością zabezpieczenia 9,848,600 Tal.

z których rezerwa na **1,257,482 Tal.**, a ogólny fundusz na **3,126,113 Tal.** się podniósł.

Berlin, dnia 7. Maja 1857.

Dyrekcya Berlińskiego Towarzystwa zabezpieczenia życia.

E. Baudouin. Brose. v. Lamprecht. v. Magnus.

Dyrektorowie.

Busse, jeneralny agent.

Powyższe sprawozdanie obrachunkowe podaję niniejszemu do publicznej wiadomości, z tém uniżonem doniesieniem, że programy działań Towarzystwa u mnie bezpłatnie się wydają i że zawsze gotów jestem do przyjmowania poleceń. Poznań, dnia 8. Czerwca 1857.

Teodor Baarth,

główny agent Berlińskiego Towarzystwa zabezpieczenia życia.

Skład machin i narzędzi rolniczych **Regenwaldskiej fabryki akcyjnej** poleca po **stałych cenach fabrycznych**:

Siewniki do zboża **Toruńskie** i **Schmidta**, siewniki do konicyzny, siewniki do rzepiu i bobu, plugi **pomorskie** jedno i parokonne, **Regenwaldskie plugi rucha-dto**, trzyskibowe do przyorywania siewiu, radełka do obsypywania kartofli **Saenger** i **Thaera**, **Amerykańskie** i **Pitzpuhlskie** zgłębiacze, brony Szkockie i Bedfordskie, **Kopacze Tennanta** (trał prain extirpator) znaczniki do marchwi i wypelacze do rzepiu; dalej: **Gdańskie młockarnie paro- i czterokonne**, Magdeburgskie młynki do czyszczenia zboża, **rzeszola cylindrowe**, sieczkarnie o dwóch i czterech kosach, siekacze do ćwikły Gardenera i t. d.

M. J. Ephraim, przy Rynku 79,

Najnowsze obszycia do mantylek i sukien, osobliwie franzele z guzickami, kutasikami, i Grello franzele (połączenie guzicków z franzelką); także **francuzkie patentowane sznurówki z mechaniką**, obecnie bardzo ulubione **Joupon a ressorts** (spodnice stalowe) i **angielskie Krinoliny** poleca

M. Zadek jun., Nowa ulica Nr. 70.

FABRYKA WYROBÓW ŚLÓRSKICH

Józefa Bogdańskiego

w Poznaniu przy ulicy Półwiejskiej pod Nr. 7.

podaje się w tym roku wykonania wszelkich poleceń przy budowlach. Taniść przedmiotów w mierzy się z ceną kramną, trwałość zaś tychże posłuży do rekomendacji nadal. Uprasza się o zamówienia wcześnie w celu rozdzielania robót, aby każda na czas przeznaczony stanęła. Przy mniejszych budowlach zapłata dopiero po ukończeniu pracy i oddaniu kluczy żądaną bywa.

W zapasie są rozmaite wyroby ślorsarskie, które i pojedynczo ustępują się.

Magazyn ubiorów męskich **Szymona Baza** na rogu Rynku i Nowej ulicy pod Nrem 68 poleca swój w najlepszych towarach licznie assortowany skład gotowych męskich ubiorów.

Zamówienia jak najpункtualniej będą wykonane.

Magazyn strojów i towarów modnych

Augusty Levysohn z domu **Falk Fabian**, przy ulicy Magazynowej Nr. 15.

zaopatrzony jest ciągle jak najliczniej w wszelkie tego rodzaju towary i poleca się łaskawym względem.

Dobrze obstrzelane dubeltówki i sztucery polecam po stałych cenach. Za robotę, jako i za celne strzelanie, ręceństwo daję jako puszkarz. Reparacje uskuteczam szybko i trwale. Poznań, ulica Wrocławska Nr. 22.

A. Hoffmann, puszkarz.

Najlepszą mączkę pszeniczną

sprzedaje po 3 $\frac{3}{4}$ Sgr. funt, również poleca najlepsze modre zwane **Wiktorya, puder i kulkowate**, tani

handel farb i fabryka pokostu

Adolfa Asch,

przy ulicy Zamkowej 5. niedaleko Rynku.

Mam zaszczyt donieść, że moj **Handel wina** przeniosłem z ulicy Rycerskiej do **Nr. 74. przy starym Rynku**.

Terazniejszy moj lokal procederowy jest to ten sam, który dawniej zajmowali **Bra-cia Tichauer**, teraz zupełnie odnowiony i przyzwoicie urządzony.

Miłośników dobrej szklanki **Wald-schlöschen** jak i prawdziwego piwa **Kulmbachskiego** tamże uprzejmie zapraszam. Niemniej **potraw cieplych i na zimno** jako i innych napojów dostać można.

Poznań, dnia 8. Czerwca 1857.

A. Düchling.

Gorzelany, który polski i niemiecki język posiada i dokładne swe wykształcenie udowodnić może, oraz piwowarstwo i destyllacyę dobrze zna, życzy sobie w W. X. Poznańskim od św. Jana być umieszczonym. Adress udzieli Cukiernia Wielmożnego **Dietsa w Poznaniu**.

Wysokiej szlachcie polecam nadewszystko kilka wybornych dubeltówek do łaskawego obejrzenia.

Poznań. **A. Hoffmann**, puszkarz, ulica Wrocławska Nr. 22.

W srode dnia 10. Czerwca.

pociągiem

przed połudn.

dowiozę

krowy dojne z

łegu Noteckiego

wraz z cielętami.

Mieszkam w oberzy

„**Zum Eichborn**“ przy placu kamelaryjn.

W. Hamann, handlerz bydła.

Pora wód tutajszych zaczyna się z dniem 20go Czerwca a kończy z dniem 20. Września. Miasto Swinemünde z swojemi molami portowemi, z do-kończoną już fortyfikacyą godną widzenia, z nową latarnią morską, cieszy się jako najpierwsze miasto portowe morza Bałtyckiego najwyższym ruchem okrętów żaglowych i parowców kołowych i śrubowych, niemniej licznymi nawiedzinnami okrętów wojennych pruskich i cudzoziemskich.

Ruch ten przedstawia dla mieszkańca łądu uderzającą rozmaitość, jakich inne miejsca wód morskich nie dostarczają.

Istniejące tu piękne spacery, okolica zachęcająca do zajmujących wycieczek lądowych i wodnych, zalecają miły tutajszy pobyt u wód, nawet osobom, skłonny do cichego pędzenia życia.

Urządzenia kąpeli tutajszych jak najdoskonalsze. Mieszkania we wszelkie potrzeby zaopatrzone są dostateczne, dobre i tanie. Tutajsze gospody i restauracye nie pozostawiają nic do życzenia.

Dobra trupa aktorów, zachęci szczególnie do uczęszczania do nowego teatru.

Zabawy zależące od Administracyi zakładu, jako to: bale, koncerty i t. p. opędzane będą z kasy kąpielowej, a goście do wód przybyli i zamiejscowi, oprócz zapłaty za ulubione kąpiele, nie obowiązani do żadnych na ten cel składek.

Dyrekcya zakładu kąpeli chętnie i skoro udzieli żądanych objaśnień, i podejmie się także wskazania i wystarania o pomieszkania dla przybywających do wód.

Swinemünde, dnia 11. Maja 1857.

Dyrekcya zakładu kąpeli.

Przez tutajszą Król. Dyrekcyą Nadpoczty i Król. Artyleryi uznane za najlepsze metalowe **smarowidło do wozów**, przydatne szczególnie do wozów z osiami żelaznymi utrzymuje bowiem osi zawsze w chłodzie i czystości, sprzedaje w nietkniętych baryłkach i na wagę po niższych **cenach**.

Handel farb i fabryka pokostu **Adolfa Asch**,

w Poznaniu, ulica Zamkowa Nr. 5. w pobliżu Rynku.

W Dominium **Pawłowo** pod Gołańczą dnia 17go i następujące dni sprzedawane będą przez publiczną licytacyą za gotową zapłatę 1000 owiec, 75 sztuk rogatego bydła, 16 koni, różne sprzęty gospodarcze, meble, statki kuchenne, trzoda chlewna, drobiarz itd.

Polecam uniżenie **wyborną peklówkę wotową**, jako też bardzo **łusną wotowinę, skopowinę i cielecinę**.

S. Jasiński,

w jatkach na Starym Rynku Nr. 33.

Wielki umeblowany pokój na pierwszym piętrze na przodku, jest do wynajęcia w czasie jarmarku na wełnę **przy starym Rynku Nr. 74**. Bliższą wiadomość udzieli tamże winairz restaurator **A. Düchling**.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 8 Czerwca 1857.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zus.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 $\frac{1}{2}$	—	99 $\frac{3}{4}$
dito z roku 1850.	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$	—
dito z roku 1852.	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$	—
dito z roku 1853.	4	94 $\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1854.	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$	—
Oblię długi skarbowego	3 $\frac{1}{2}$	—	84
dito premiów handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	81 $\frac{1}{2}$	—
dito miasta Berlina	4 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{3}{4}$	—
dito dito	3 $\frac{1}{2}$	81 $\frac{1}{2}$	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	—	86 $\frac{1}{2}$
dito Prus Wschodnich.	3 $\frac{1}{2}$	86	—
dito Pomorskie	3 $\frac{1}{2}$	—	85 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Poznańskiego	4	—	99
dito W. X. Pozn. (nowe)	3 $\frac{1}{2}$	—	86 $\frac{1}{2}$
dito Szląskie	3 $\frac{1}{2}$	—	86 $\frac{1}{2}$
dito Prus zachodnich.	3 $\frac{1}{2}$	81 $\frac{1}{2}$	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	91
Louisdory	—	—	109 $\frac{3}{4}$
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	93